

Toekomst van de landbouw in Vlaanderen

Hoorzitting Vlaams Parlement

7 februari 2024

Algemeen uitgangspunt: landbouw is en blijft strategisch

- **Een duurzame toekomst voor de landbouw vormt de basis voor welzijn en welvaart** in onze samenleving. Het is strategisch belangrijk dat beleidsmakers die duurzame toekomst waarborgen.
- Een positieve, duurzame toekomst vormt de beste waarborg voor de nabije productie van voldoende kwaliteitsvol voedsel en andere producten, **conform de maatschappelijke normen en waarden die we zelf stellen.**
- De sector is economisch gezien **een onmisbare, strategische pijler in ons agrovoedingssysteem** en van levensbelang voor de voedingssector in Vlaanderen.
- **Diversiteit in landbouwprofielen, producten, modellen,... is een strategische sterkte.**

Algemeen uitgangspunt: landbouw is en blijft strategisch

- Aan de basis van de landbouwproductie en voedselvoorziening ligt **weerbaarheid en veerkracht: op bedrijfsniveau en op persoonlijk niveau, op niveau van de keten én gestut op macro-economisch niveau.**
- **ALLE overheden** kunnen & moeten daarvoor **aan de slag!**

Algemeen uitgangspunt: landbouw is en blijft strategisch

De toekomst van de landbouw **samen met de landbouwer** vormgeven op alle niveaus, door agronomische en landbouweconomische visie en (praktijk)kennis ten volle te benutten binnen werkbare kaders.

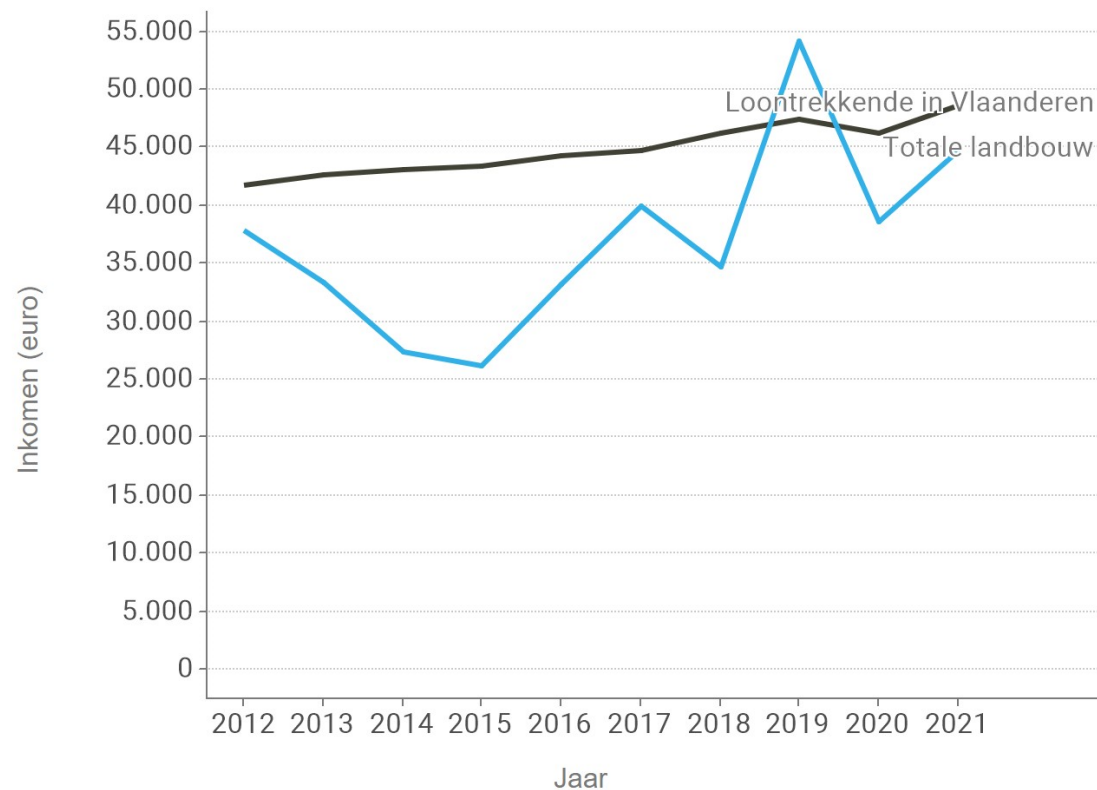
Landbouw is en blijft strategisch: opvolging

Figuur 2 Aandeel bedrijfshoofden ouder dan 50 jaar met vermoedelijke opvolger naar standaardoutput (in % (Vlaams Gewest 2020) in %.

Bron: Departement LV

Vergelijking inkomen landbouwer en loontrekkende in Vlaanderen

**ALGEMEEN
BOERENSYNDICAAT**
met verstand van boeren

Landbouw is en blijft strategisch: beleid/keten

Een breed gedragen socio-economisch landbouwbeleid is essentieel:

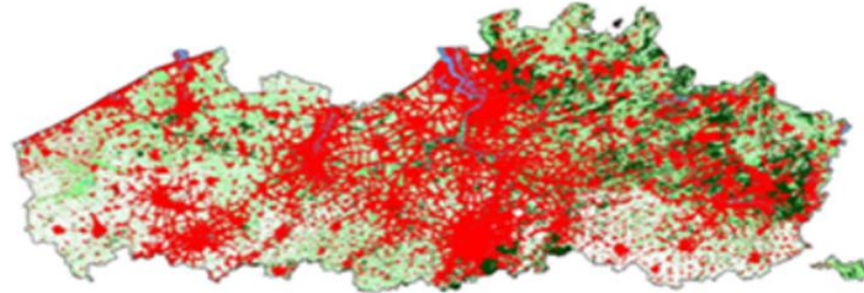
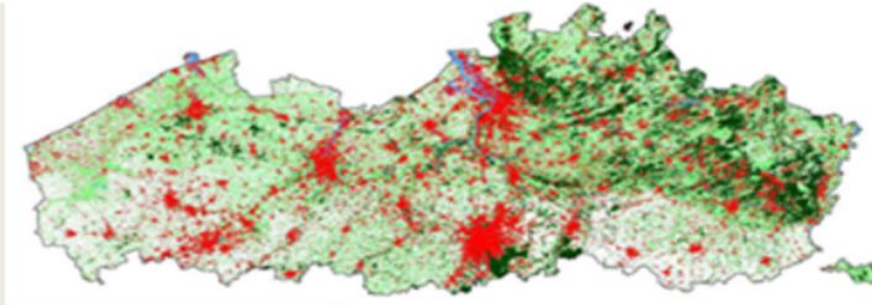
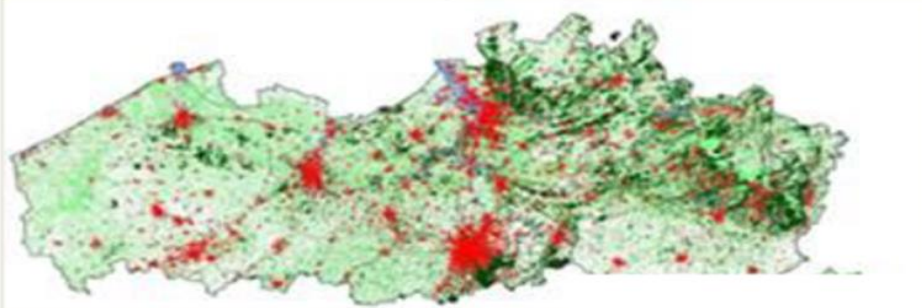
- Betere bescherming van landbouwgronden in agrarisch gebied
- Verbeterde instrumenten met het oog op de correcte en structurele vergoeding voor maatschappelijke (eco-)diensten waar nodig
- De uitrol van een **handelsbeleid 'nieuwe stijl'** ifv verdienmodellen geënt op duurzamere productiemethoden (*“importeer niet wat je hier niet toelaat”*)
- Een **correctere margeverdeling** doorheen de keten
- De garantie van een **fair deel van de taart** aan de eerste schakel in de keten door toezicht op relaties en optreden bij oneerlijke handelspraktijken
- Nieuwe stimuli ifv vraag naar en aankoopbereidheid duurzame producten

Landbouw is en blijft strategisch: “volhoudbaar”

- > Stimuleer de vraag naar duurzame producten van bij ons (= essentiële hefboom)
- > Stimuleer de ontwikkeling van een divers palet aan aantrekkelijke verdienmodellen die in hun geheel beter inpasbaar zijn in de lokale en regionale omgevingscontext én de bredere maatschappelijke verwachtingen inzake landbouw en voeding
- Diversiteit aan landbouwers en landbouwbedrijven
- Maatwerk op microniveau
- Voldoende en afdoende overheidsmiddelen (financiële ondersteuning waar nodig)
- Werkbaar ondersteunend regelgevend kader

Landbouw is en blijft strategisch: ruimte

1988, 2000 en 2050 (voorspelling)

ALGEMEEN
BOERENSYNDICAAT
met verstand van boeren

Landbouw is en blijft strategisch: ruimte

Een correcte maatschappelijke (her)waardering moet aanleiding geven tot een coherente beleidsvisie, een **actief openruimtebeleid, met het oog op het behoud van agrarische functies:**

- Productie van voedsel (e.a. producten)
- Agrarische ecosysteemdiensten (vergoed)
- Bodemvruchtbaarheid en “koolstofboeren”(vergoed)

Moet zich vertalen in **verbeterde en nieuwe instrumenten** om gronden en infrastructuur in landbouwgebruik te houden! O.a.:

- structurele ontmoediging van niet-agrarisch gebruik (bv. via fiscaliteit)
- publieke gronden als hefboom voor betere toegang tot grond

Landbouw is en blijft strategisch: wendbaar

- Klimaatverandering heeft een impact op de landbouwsector -> adaptatie moet “eerste slachtoffer”
- De aard van de productie maakt snelle wendingen niet vanzelfsprekend.
- Technologische innovatie: een uitdaging voor de landbouwer en de brede sector.

Landbouw is en blijft strategisch: wendbaar

- ≠ politieke niveaus, ieder heeft zijn/haar eigen ideologische droom
- UN SDG's : “landbouw is cruciaal om de 17 SDGs te halen”
- EU Green Deal : “landbouw is de sleutel om de doelen 2030 te halen”
- EU F2F : “landbouw is onze partner om EU-burgers te voeden”
- EU GLB (≈> GOB): vergroening... (inkomen?)
- Vlaanderen: - omgeving (bos, Nationale en Landschapsparken)
 - Luchtbeleidsplan: mestbewerking/mesttoediening
 - Klimaatadaptatieplan: drainage, no tillage, minimale grondbewerking, ...

Landbouw is en blijft strategisch: wendbaar

- Boeren pasten zich al altijd aan: 10.000 jaar geleden werden we “boer”
-> mechanisatie -> chemie -> opbrengst ↗ ↗ -> nu ↘ (Green Deal, ...)
- Veredeling gewassen en betere genetica dieren
- Nog betere gewasrotatie
- Droogteresistentie (nieuwe cultivars, NBTs)
- Minder pesticide -> ziekte- en plaagresistentie door verdedeling
- Minder meststoffen-> bacteriologische additieven-> N bindend en N efficiënter
- High Tech

Landbouwer is en blijft onmisbaar

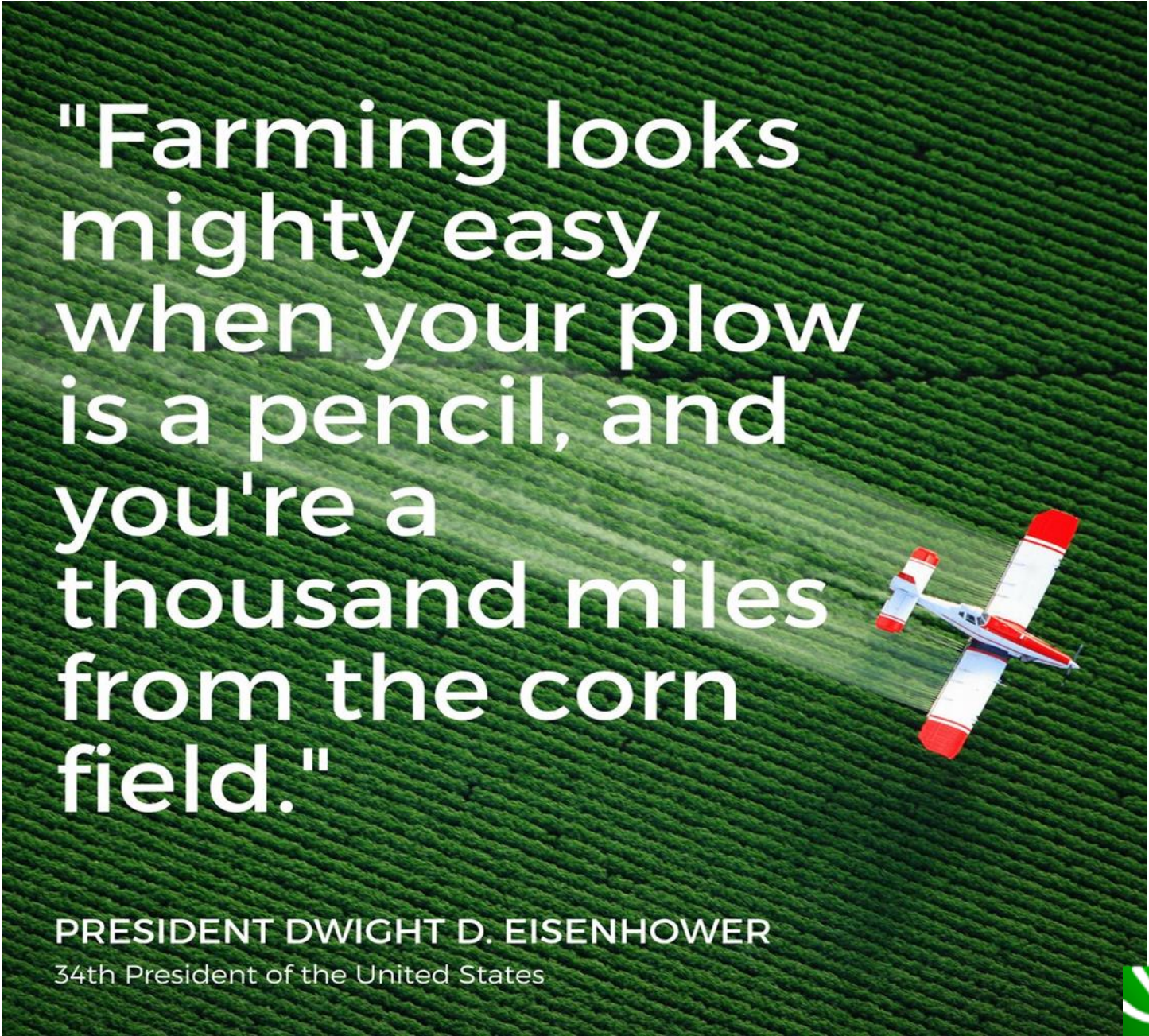
...als anker en spil in het Vlaams open ruimte gebied

...als economische speler op het platteland, die inkomen wil uit zijn activiteit

...met aandacht voor zijn omgeving

- klimaatadaptatie en -mitigatie
- koolstofbehoud en –opbouw bodem
- broeikasgasreductie
- biodiversiteit
- waterkwantiteit en –kwaliteit
- landschapsbeheer

...tegen faire vergoedingen voor wat hij produceert en zijn geleverde eco-inspanningen

"Farming looks
mighty easy
when your plow
is a pencil, and
you're a
thousand miles
from the corn
field."

PRESIDENT DWIGHT D. EISENHOWER
34th President of the United States

ALGEMEEN
BOERENSYNDICAAT
met verstand van boeren

BOER (M/V)
ZKT
RESPECT

**ALGEMEEN
BOERENSYNDICAAT**
met verstand van boeren

**NO FARMERS
NO FOOD
NO FUTURE**

**ALGEMEEN
BOERENSYNDICAAT**
met verstand van boeren